

Béla dr. miniszteri tanácsos és Bernolák Nándor dr. egyetemi tanár, a budapesti kurzus előadójának vezetésével. A kongresszus tagjai délután 1 órakor meglátogatták a Katolikus Növédő Egyesület „Napközi Otthon”-át, amelyet Raskó Istvánné az egyesület elnöknője mutatott meg a vendégeknek. Orkányi Ede dr. a szegedi felügyelő hatóság kiváló elnöke ismertette a hatóság működését és a Büntető Novella ez irányú rendelkezésének gyakorlati alkalmazását. A kongresszus tagjai nagy elismeréssel adóztak Orkányi Ede dr.-nak érdekes előadásáért. Azután a kongresszus tagjai megnézték a jótékony egyesület foglalkoztató műhelyét. Innen kimentek Ujszegedre az Árpád Otthon és az állami gyermekmenhely megtekintésére. A kongresszusi tagok tiszteletére este bankett volt az Ujszegedi Vügdóban, azután pedig a vendégek visszautaztak Budapestre.

— Gerő százados legujabb afférja.

Gerő Vilmos százados — mint ismeretes — Fráter Jenő alezredes és Löffler Emil őrnagy útján provokáltatta Polónyi Dezsőt, mert ez azt állította róla, hogy pezsgőügynök volt. Polónyi Szentiványi Gábor és Ábrahám Dezsőt bizta meg ügyének képviselővel. A megbízottak tegnap este találkoztak az Országos Kaszinóban. Polónyi Dezső megbízottai előadták, hogy Gerő százados mintegy három-négy évvel ezelőtt egy *Abányi Matild* nevű urinnal együtt tényleg megjelent az irodájában s arra hivatkozva, hogy még Székesfehérvárról, uhánus-önkéntes korából ismeri a képviselőt, arra igyekezett őt rábírní, hogy a George Goulet francia pezsgőgyáros cég pezsgőjét rendelje s azt képviselőtársainak is ajánlja. Pár nap múlva a Múzeum-körúton találkozott vele s ott az utcán ismét erre kapacitálta őt. A segédek ezt a tényt konstataáltak, kijelentve, hogy a *pezsgőügynökség tisztességes foglalkozás* és abban, hogy valaki pezsgőügynök, semmi megalázót és megbecstelenítőt nem látnak és ezért semmi szükségét nem látják fennforogni annak, hogy — sértés hiányában — lovasias elégtételt adjon Gerő századosnak. Gerő százados segédei erre kijelentették, hogy a *magyarzáttal nem érik be* és Gerő százados nevében most már *föltétlen fegyveres elégtételt követelnek* Polónyi Dezsőtől. Polónyi segédei azonban ragaszkodtak ahhoz, hogy fegyveres elégtételnek nincs helye, mert Polónyi semmiféle sértést nem követett el és így nem engedhetik meg, hogy Gerő századossal párviadalra kiálljon. Gerő segédei ezt tudomásul vették, de továbbra is ragaszkodtak a fegyveres elégtételhez, mire Polónyi megbízottjai az ügyet *egyoldalú jegyzőkönyvvel befejezték* s erről felüket értesítették.

— **Előkészületek a zenepalota építéséhez.** A tanács ma délelőtt tartott ülésében Gaál Endre dr. kulturatanácsos azt a javaslatot tette, hogy az Oroszlán-utcai 12. számú ház lakóinak mondja föl a város a bérletet. Ez a ház ugyanis a városé s ennek a helyén fog épülni a zenepalota. A fölmondás a kulturatanácsos javaslata szerint azért szükséges, mert a közgyűlés határozata értelmében a zenepalota építését most már hamarosan meg kell kezdeni és a kisajátított házak lebontása is időbe kerül. A tanács ennek alapján utasította a városgazdást, hogy az Oroszlán-utcai ház lakóinak mondjon föl. A zenepalota ügyével legközelebbi ülésén a pénzügyi bizottság, valamint a középítészeti tanács is foglalkozik.

— **Sarkadi Vilmos Szegeden.** A szegedi Vigaszimpad igazgatóságának sikerült ma, június 13. (péntek) estétől *Sarkadi Vilmost*, a szegedi közönség kitűnő kedvenc művészt visszaszerződtetni, aki memcsak mint előadóművész, de mint művezető igazgató is résztvesz a vezetésben.

— Letartóztatták a főhadnagynét.

Nagyváradról jelentik: Tegnap, amikor ötezer ember kísért a meggyilkolt *Preisz Károly* koporsóját, — letartóztatták a főhadnagynét, hitvestárson elkövetett *emberölés* büntette miatt. A kihallgatás öt óra hosszáig tartott. A vizsgálóbíró előtt tett vallomásról természetesen semmi részlet sem szivároghatott ki a nyilvánosság elé. Tény, hogy a kihallgatás rendkívül izgalmas lefolyású volt. A főhadnagyné mellett állandóan törvényszéki orvos tartózkodott, mert vallomástétel közben többször ideggyörcsöket kapott és elájult. *Kérchy Péter* dr. vizsgálóbíró kihirdette a büntető perrendtartás 141. szakaszának 3. pontja alapján hozott határozatát *Preisz Károlyné* előtt, amellyel hitvestárson elkövetett emberölés büntetének alapos gyanújai miatt, — ami a törvény által életfogytiglani szabadságvesztés maximummal büntetendő cselekmény — tehát a büntetés előrelátható nagyságán is tekintettel, *Preisz Károlynét vizsgálati fogságba helyezte*. A főhadnagyné teljes apáthiával fogadta a lesújtó hirt. Az asszony számára még az est folyamán ágyneműt és ruhaholmit szállítottak be a fogházba, ahol külön szobát kapott. Ügyvédjétől és kíséretől könnyek között búcsuzott el, aztán visszavonult cellájába.

Preisz Károly főhadnagy véres családi drámájának részletei most kezdenek denegenni, miután a nyomozás és vizsgálat szétlebbentette azt a fátyolt, mely eddig a külvilág előtt elfedte a főhadnagyék feldúlt családi életét. Feltételekesség, csalódás legkevésbé játszott közre a megrendítő tragédia előidézésében, — hanem *anyagi érdek, adósság* és a szürke, materiális életnek a mincsetlenség-gel összefüggő motívumai jutottak szerephez a véres tragédiában. A látszat azt mutatta, hogy a kis tiszti pavillomban *Preisz főhadnagy* a legboldogabb, legharmonikusabb családi életet éli gyönyörű feleségével és bájos gyermekeivel; csak aki ismerős volt a látszólag boldog, meghitt családi fészkekben, az tudta, hogy a főhadnagyéknál viszálykodások voltak napirenden és ennek hátterét rendszeren anyagi kérdések képezték. *Preisz főhadnagy* ugyanis eladósodott. Egymást érték nála a végrehajtások és árverések. Több nagyváradi és vidéki pénzügyesnél kölcsönök voltak és a kölcsönök lejáratái *Damokles kardjaként* függtek a főhadnagyék felett. Az utóbbi időben már a tiszti kauciót képező 60.000 korona értékű ingatlant is nagyobb kölcsön betáblázásával terhelték. A hitelezők folyton szorongatták a házaspárt és valósággal tűnhetlenné tették a helyzetüket. *Preisz Károlynak* legutóbb már az volt a szándéka, hogy felségfolyamodványt intéz a királyhoz, hogy engedélyt nyerjen a kaució harmadrésze erejéig leendő kölcsön felvételére. A felségfolyamodványt a főhadnagy el is készítette, de nem küldte el a lakbirtokirodába, ott találták meg a főhadnagy íróasztalának fiókjában. A napról-napra jobban fenyegető anyagi gondok teljesen feldúlták a házaspár életét. *Preiszné öngyilkossági* tervvel foglalkozott, mert már nem bírta a megfeszített küzdelmet. A főhadnagy valószínűleg tudott is felesége szándékáról és ezért aggodalmas figyelemmel kísérte az asszony minden mozdulatát. A véres tragédiát megelőző órák és percek jelenetei még nem államok teljesen tisztán a vizsgálóbíró előtt, ezt majd a vizsgálat további folyamata fogja háven rekonstruálni.

— **Megölte a tanárját.** A leberg tanítóképzőben tegnap *Gutkovszky* tanár előadása után egy *Dzegala* nevű rutén diák a tanárra revolverből öt lövést tett. *Gutkovszky* tanár a lengyel nyelvről és irodalomról tartott előadást. Az előadásnak már vége volt és a hallgatók mind eltávoztak a teremből, csupán *Gutkovszky* és *Dzegala* voltak ottan, amidőn a gyilkos merénylet történt. A lövések zajára a hallgatók visszatódultak a terembe, sőt a többi előadásokról is odasereglettek a tanárok és a hallgatók. Ott találták vérében fekvő a szerencsétlen áldozatot, aki ekkor már *meghalt*.

A lengyel diákok azt hitték, hogy a gyilkosság *politikai boszu* műve. *Gutkovszky* ta-

nár ugyanis előadásait lengyel szellemben tartotta, ami a rutének nemzeti önérzetét mélyen sértette. A lengyel diákok a gyilkosra akartak rohanni, a rutének azonban *körülvették Dzegalát, úgy, hogy nem lehetett hozzáférközni*. Értesítették végül a rendőrséget, a rutének azonban nem engedték, hogy *Dzegalát letartóztassák, úgy, hogy végül a rendőröknek karddal kellett utat nyitniok*. A termet kiürítették és azonnal megindították a vizsgálatot, mert azt hitték, hogy a rutén diákok összeesküdtek *Gutkovszky* ellen. Egyelőre az intézetet is bezárták. *Dzegala letartóztatáskor* így fakadt ki:

— *Miért nem löttem agyon magamat is!*

A midőn a rendőrség *Dzegalát* az iskola épületből elvezette, óriási láрма keletkezett. Mindenfelől ilyen kiáltásokat lehetett hallani:

— *Valóságos második Sziemszki! Még kell lincselni!*

A tömeg magatartása mind fenyegetőbbé vált. *Dzegalát* egy ködörös az orrán veszedelmesen megsebesítette. Erős fedezettel szállították el a sápadt gyilkost, akinek formaruhájáról tanulóitársai a jelvényeket leszállították. Csakhamar megjelentek a rendőrségen *Dzegalát* szülei is, akik kijelentették, hogy nem tudják megmagyarázni a tettet, mert a fiuk a tanárról soha sem panaszkodott. A gyilkosnak még négy testvére van. A vizsgálat megállapította, hogy *a politikának a gyilkossághoz semmi köze és tisztán Dzegala személyes bosszújáról van szó*. *Dzegala* ugyanis azt hitte, hogy a tanár rosszakarattal van iránta és szándékosan nehezíti meg az előmenetelét. Megállapította a vizsgálat azt is, hogy *Dzegala hátulról* támadt a tanárra és rálőtt. A lövés, amely tankóján találta *Gutkovszkyt*, halálos volt. *Gutkovszky* összerogyott s ekkor *Dzegala* még négy lövést tett rá, amelyek közül azonban egy a falba furódott. A szerencsétlen tanár csupán negyvenkét éves volt és halála mindenféle általános részvétet keltett. Attól félnek, hogy temetésekor a rutének ellen tüntetést fognak rendezni és ezért a rendőrség széleskörű intézkedéseket tett. Az iskola épületét tegnap délután és este több ezer főre menő embertömeg vette körül. Nagy rendőri készenlét tartotta fenn a rendet.

— **Apacs-világ.** A következő panaszos sorokat kaptuk: Nap-nap után este 10 óra után megismétlődő igazi macska-zemének örvendhetnek a *Stefánián sétáló*k. Hat-hét fiatal ember, kik tehetségüket nem tudják hasznosabb dologra felhasználni, életlenül kukoricolnak, benyargalják a sétány fü-pázsitjait, kuplékat énekelnek, deklamálnak, temetést játszanak és minden módon lehetlenné akarják tenni, hogy a közönség élvezhesse a kellemes tiszai levegőt. Végtelenül csodáljuk, hogy a rendőrség még nem szerzett erről tudomást és nem gondoskodik a sétáló békéjéről.

— **Kirabolt ékszerbolt.** *Esztergomból* jelentik, hogy a város egyik legforgalmasabb részén, a *Ferenc József-uton* levő *Marzolféle* órá- és ékszerészüzletbe betörték tegnap délben ismeretlen tettesek. Az üzlet tulajdonosa és a személyzet éppen ebédelni volt, a tettesek az üzlet ajtaját fölnyitották s onnan igen sok órát, láncot, gyűrűt, függőt és egyéb értékes ékszert vittek el. Rövid idő alatt ez a negyedik nagyobb ilyen betörés, amelynek tetteseit eddig nem sikerült kézrekeríteni.

— **Az utolsó komp.** A Balatonon egész a legutolsó időkig csak egy helyen, *Számtód* és *Tihany* között maradt fenn az ősi komp közlekedés. Ez is eltűnik hamarosan, hogy modernebb közlekedési eszköznek adjon helyet. A tihanyi apátság, mely a komp közlekedést ezideig fenntartotta, valamint a két érdekelt vármegye *Zala* és *Somogy* törvényhatóságai között egyezés jött létre, melynek értelmében *Somogy vármegye* közönsége veszi kezébe az átkelés ügyét. A törvényhatósági bizottság legutóbb tartott ülésében felhívta az alispánt, hogy költségvetést és terveket ké-